

РЕШЕНИЕ

№ 162

гр. София, 03.01.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав,
в публично заседание на 03.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **10200** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на И. В. П., ЕГН [ЕГН], представлявана от адв. Л. Б., срещу Решение № 2153-21-230/17.09.2024г. на директора на ТП на НОИ С. - град, с което е оставена без уважение жалба срещу Разпореждане № [ЕГН]/59 от 02.08.2024г. на ръководител „ПО“ в ТП на НОИ – С. град, с което се отказва отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Според изложеното в жалбата оспореното решение е неправилно и незаконосъобразно, постановено в нарушение на материалния закон и в противоречие с целта на закона. Жалбоподателката счита за неправилни изводите на пенсионния орган, че не попада в персоналният обхват на чл.69б, ал.1 от КСО, че няма изискуемия стаж като държавен служител по ЗМВР и ЗДАНС, че няма изискуемата възраст за пенсиониране по реда на чл.69, ал.2 от КСО и че разпоредбата на чл.18, ал.4 от НПОС е неприложима. Поддържа, че административният орган е приложил стеснително тълкуване, приемайки че на разпоредбата на чл.69б, ал.1 от КСО се прилага само за дейностите и професиите от първа категория труд, посочени в ПКТП /отм./ и НКТП. Счита и че неправилно е приложена разпоредбата на чл.18, ал.4 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/, която не е пречка за отпускане на пенсия по реда на чл.69б, ал.1 от КСО. Излага доводи, че разпоредбите на чл.69 и чл.69б, ал.1 от КСО са норми от закон с равнозначно правно действие и то не може да бъде

ограничавано от подзаконовата разпоредба на чл.18, ал.4 от НПОС. Моли се за отмяна на оспорваното Решение № 2153-21-230/17.09.2024г. на директора на ТП на НОИ С. - град , като преписката бъде върната за ново разглеждане и произнасяне при съобразяване с материалния закон. В съдебно заседание жалбоподателката се представлява от адв. Б., която поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Претендира присъждане на разноски, за които е представен списък.

Ответникът – директор на ТП на НОИ С. – град, представляван от юрисконсулт В., излага писмено становище за неоснователност на жалбата, като тя да бъде отхвърлена по подробно изложени съображения. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи следното:

И. В. П. е подала Заявление вх. № 2113-21-3501/31.05.2024 г., с което е поискала да ѝ бъде отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69б, ал. 1 КСО.

Пенсионният орган е зачел на жалбоподателката осигурителен стаж по чл.69,ал.2 от КСО по условията на първа категория труд – 13 години 07 месеца 00 дни, от които осигурителен стаж, положен като държавен служител по ЗМВР – 10 години 09 месеца 03 дни, и осигурителен стаж като държавен служител по ЗДАНС – 02 години 09 месеца 27 дни; от трета категория труд – 19 години 00 месеца 24 дни. В резултат на това общият осигурителен стаж, превърнат от трета категория труд, е определен на 41 години 08 месеца и 14 дни.

Длъжностното лице по пенсионното осигуряване е констатирало, че И. П. не е навършила изискуемата възраст по чл.69, ал.1 и ал.2 КСО и че има недостигащ стаж като държавен служител по ЗМВР и ЗДАНС, като е приело, че не е налице хипотезата на чл.18, ал.4 НПОС за отпускане на пенсия по чл.69б, ал.1 КСО.

С оглед на това е издадено Разпореждане № [ЕГН]/59 от 02.08.2024г., с което на основание чл.69,ал.2 КСО и чл.69б, ал.1 КСО и чл.18,ал.4 от НПОС е отказано отпускането на пенсия за осигурителен стаж и възраст на И. В. П..

Разпореждането е обжалвано пред директора на ТП на НОИ С. – град с жалба вх. № 1012-21-891/15.08.2024г. С Решение № 2153-21-230/17.09.2024г., издадено от директора на ТП на НОИ С. – град, жалбата е оставена без уважение. Решението е връчено на 03.10.2024 г.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е допустима, а по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „а“ разпорежданията за отказ или за неправилно определяне или изменение и за прекратяване на пенсиите, добавките и компенсациите към тях се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Предвид гореизложеното и с оглед Заповед № 1712/17.08.2015 г. на управителя на НОИ, процесното решение на директора на ТП на НОИ С.-град се явява издадено от компетентен орган. Спазено е изискването за форма, като са изложени в достатъчна степен мотивите на органа, обусловили отхвърлянето на подадената пред него жалба. Потвърденото от директора на ТП на НОИ С.-град разпореждане също е издадено от компетентен орган (Заповед № 1015-21-12/13.01.2021 г.), при спазване изискването за форма и посочване на фактическите и правни основания за издаването му. В хода на административното производство не са допуснати съществени

нарушения на административнопроизводствените правила.

Решението е издадено и в съответствие с материалния закон.

Жалбоподателката е подала искане за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.69б, ал.1 КСО. Съгласно тази разпоредба лицата, които са работили 10 години при условията на първа категория труд, придобиват право на пенсия при следните условия: 1. навършили са възраст до 31 декември 2015 г. 47 години и 8 месеца за жените и 52 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете; 2. от 31 декември 2015 г. възрастта по т. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 55-годишна възраст. При спазване на правилото по т.2, от 01.01.2024г. възрастта за пенсиониране по чл.69б,ал.1 КСО е 50 години и 8 месеца за жените и 54 години и 2 месеца за мъжете.

Видно от цитираната разпоредба, право на пенсия на това основание придобиват работниците, които са полагали труд при условията на първа категория. Съгласно чл.104, ал.1 КСО Министерският съвет определя кой труд към коя категория се причислява съобразно характера и особените условия на труд. Подзаконовият акт, в който са определени категориите труд, е Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране /НКТП/, а преди 2000 г. – Правилникът за категоризиране на труда при пенсиониране /ПКТП/. В раздел I на НКТП са изчерпателно изброени длъжностите и професиите от първа категория труд - 1. работници, инженерно-технически специалисти и ръководни служители до ръководител на участък включително, заети на работа под земята в подземните рудници, подземните геологопроучвателни и хидротехнически обекти, тунелното и подземното минно строителство; 2. минни спасители до ръководител на минноспасителна служба (пункт) включително; 3. водолази и работещи в кесони; 4. пилот, шурман, радист, борден инженер (механик), парашутист, стюардеса (стюард) и борден съпроводител, работещи във въздухоплаването; 5. работници, специалисти и ръководни служители в атомна електроцентрала, които: а) са пряко заети с експлоатацията и ремонта на съоръженията в I контур; б) извършват събиране, преработване и погребване на радиоактивни отпадъци и отработено ядрено гориво; 6. дефектоскописти, дозиметристи и работници по дезактивация в I контур в атомна електроцентрала; 7. работници в металургията: доменчици, конверторчици, агломератчици, шихтовчици, електропещари и пещари, разливачи на черни и цветни метали и техните сплави, машинисти на машини за непрекъснато леене; 8. екипажи на кораби, специализирани за превоз на химически вещества, нефтопродукти и въглища; 9. работещи в машинното отделение на плавателни съдове от морския флот (без тези в крайбрежния флот).

По делото няма спор, че жалбоподателката не е заемала длъжности и не е полагала труд, попадащ в някоя от хипотезите на чл.1 от НПОС. Следователно, тя не попада в обхвата и не отговаря на условията за пенсиониране по чл.69б, ал.1 КСО. За да обоснове противното, жалбоподателката неоснователно се позовава на разпоредбата на чл.17, ал.2 НПОС, според която осигурителният стаж по чл. 69 КСО се зачита за първа категория труд. НПОС не е нормативният акт, който определя категориите труд по смисъла на чл.104 КСО. Освен от заглавието и предмета на регулиране, това се потвърждава категорично и от правното основание, на което е издадена НПОС – за разлика от НКТП, която е издадена на основание чл.104, ал.1 КСО /§2 от Заключителните разпоредби/, НПОС е приета на основание чл. 9, ал. 11, чл. 69в, ал. 5,

чл. 70, ал. 8, 10 и 19, чл. 82, ал. 1, чл. 89а, ал. 2, чл. 92 и 102 и чл. 106 от КСО / § 9 от ПЗР на НПОС/. Следователно, НПОС не може да определи категория труд за целите на чл.69б,ал.1 КСО, нито да дерогира или да допълни разпоредбите на НКПТ. Отделно от това, видно дори от текста на разпоредбата, тълкуван във връзка с ал.1, с нея не се определя категория труд, а се приравнява съответния осигурителен стаж на такъв от първа категория труд с оглед последиците от това за придобиване право на пенсия именно по чл.69 КСО /а не по чл.69б КСО/. При това положение, неоснователно се претендира, че на основание чл.17,ал.2 НПОС, при натрупан осигурителен стаж по чл.69 може да се придобие право на пенсия по чл.69б, ал.1 КСО. На следващо място, тъй като жалбоподателката безспорно се явява лице по чл.69,ал.2 КСО, пенсионният орган е извършил преценка и относно придобиването право на пенсия на това основание. Съгласно чл.69, ал.2 от КСО държавните служители по Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за специалните разузнавателни средства и по Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, държавните служители по чл. 11 от Закона за пощенските услуги, държавните служители по чл. 15, ал. 3, т. 1 от Закона за противодействие на корупцията, държавните служители, осъществяващи дейността по охрана на съдебната власт по чл. 391 от Закона за съдебната власт, придобиват право на пенсия при навършване на възраст 52 години и 10 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени като държавни служители по посочените закони, по Закона за Държавна агенция "Национална сигурност" и като военнослужещи по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. Предвид ал.9 на разпоредбата, според която от 31 декември 2016 г. възрастта за лицата по ал. 1 – 7 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на 55-годишна възраст за лицата по ал. 1, 2, 3, 5, 5а и 6 и до 45-годишна възраст за лицата по ал. 4 и 7, от 2024г. право на пенсия се придобива при навършени 54 години и 2 месеца. В случая по делото е безспорно установено, че към датата на подаване на заявлението жалбоподателката не отговаря на посоченото условие, тъй като не е навършила изискуемата възраст.

Неоснователни са доводите, че административният орган е тълкувал и приложил неправилно разпоредбата на чл.18, ал.4 от НПОС, според която лицата, които не са придобили право на пенсия по чл. 69 КСО поради недостигащ осигурителен стаж, могат да се пенсионират по реда на чл. 69б, ал. 1 и 2 КСО. От текста на разпоредбата е пределно ясно, че става въпрос за недостигащ осигурителен стаж, а не възраст. Както вече беше изяснено, жалбоподателката не е придобила право на пенсия по чл.69, ал.2 КСО поради това, че не е навършила изискуемата възраст, а не защото не ѝ достига осигурителен стаж, следователно посочената хипотеза и ред по чл.69б КСО са неприложими за нея.

В обобщение, органите по пенсионното осигуряване обосновават са приели, че И. В. П. не е придобила право на пенсия за осигурителен стаж и възраст нито по чл. 69, ал.2 КСО, нито по чл.69б, ал.1 КСО и законосъобразно са отказали отпускането на пенсия. Решението на директора на ТП на НОИ С. – град, с което е оставена без уважение жалбата срещу Разпореждане № [ЕГН]/59 от 02.08.2024г., също е изцяло законосъобразно, поради което жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора следва да бъде уважена претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 143, ал. 3 АПК, във връзка с чл. 37 ЗПП, във връзка с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната

помощ.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предложение последно от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 51 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. В. П. срещу Решение № 2153-21-230/17.09.2024г. на директора на ТП на НОИ С. - град, с което е оставена без уважение жалба срещу Разпореждане № [ЕГН]/59 от 02.08.2024г. на ръководител „ПО“ в ТП на НОИ – С. град.

ОСЪЖДА И. В. П. да заплати на Националния осигурителен институт сума в размер на 100 лева за юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: